

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในบทนี้จะกล่าวถึงวิธีการดำเนินการวิจัยในขั้นตอนต่าง ๆ ตั้งแต่การกำหนดกลุ่มประชากร การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งในการวิจัยนี้ได้ทำการศึกษา 2 ลักษณะ คือ

1. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
2. การสัมภาษณ์บรรณาธิการ และหัวหน้าข่าว (Interview)

การวิเคราะห์เนื้อหา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิเคราะห์เนื้อหา คือหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยที่ตีพิมพ์ในช่วงปี พ.ศ. 2533 สำหรับตัวอย่างคือหนังสือพิมพ์ที่เลือกศึกษาพิจารณาจาก หนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำนวนจำหน่ายสูงสุดจาก 3 ประเภทคือ หนังสือพิมพ์ประเภทเชิงคุณภาพ หนังสือพิมพ์ประเภทเชิงปริมาณ และหนังสือพิมพ์ประเภทกึ่งเชิงคุณภาพและกึ่งเชิงปริมาณ ทำให้ได้ตัวอย่างดังนี้

1. หนังสือพิมพ์ประเภทเชิงคุณภาพ (Quality Newspaper) ได้แก่ หนังสือพิมพ์สยามรัฐ หนังสือพิมพ์มติชน
2. หนังสือพิมพ์ประเภทเชิงปริมาณ (Popular Newspaper) ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ หนังสือพิมพ์เคลิวิสต์
3. หนังสือพิมพ์ประเภทกึ่งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ (Mixed Quality and Popular Newspaper) ได้แก่ หนังสือพิมพ์บ้านเมือง หนังสือพิมพ์แนวหน้า

ผู้วิจัยได้ใช้ดัชนียอดพิมพ์จำหน่ายและจำนวนความนิยมของผู้อ่านมาเป็นตัวกำหนดในการคัดเลือกชื่อหนังสือพิมพ์ โดยกำหนดเลือกหนังสือพิมพ์ที่มียอดจำหน่ายพิมพ์จำหน่ายตั้งแต่ 60,000 ฉบับต่อวันขึ้นไป 1

ตารางที่ 1. แสดงยอดพิมพ์จำหน่ายของหนังสือพิมพ์ที่ใช้ศึกษา

ชื่อหนังสือพิมพ์	จำนวน : วัน
1. ไทยรัฐ	700,000 ฉบับ
2. เคลิวิสต์	500,000 ฉบับ
3. เอกฉัตร (แนวหน้า)	200,000 ฉบับ
4. บ้านเมือง	200,000 ฉบับ
5. มติชน	160,000 ฉบับ
6. สยามรัฐ	85,000 ฉบับ

1* Pirnt Media * The Advertising Book 4 (Bangkok : A.B. Pubilication , 1990)

การเลือกตัวอย่างฉบับ (Issue) เพื่อศึกษาจะเลือกจากหนังสือพิมพ์ที่ออกทำการจำหน่ายในระยะเวลา 1 ปี คือตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2533 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2533 วิธีการเลือกใช้วิธีสุ่มโดย ระบบหมุนเวียน (Rotation) ตามวันในสัปดาห์ (วันจันทร์ถึงวันอาทิตย์) เลือกเดือนละ 2 ฉบับ สัปดาห์เว้นสัปดาห์ เริ่มจากสัปดาห์แรกของเดือนมกราคม 2533 ไปจนถึงสัปดาห์สุดท้ายของเดือนธันวาคม 2533 ซึ่งนับเป็นสัปดาห์สุดท้าย รวมทั้งหมด 25 สัปดาห์และกำหนดให้วันจันทร์ของสัปดาห์ที่ 1 เป็นฉบับแรกที่เลือกศึกษา แล้วเว้น 1 สัปดาห์ จากนั้นวันอังคารของสัปดาห์ที่ 3 เป็นฉบับที่ 2 หมุนเวียนตามระบบนี้เรื่อยไปจนถึงสัปดาห์สุดท้ายทั้งนี้เพื่อต้องการให้ได้หนังสือพิมพ์ที่กระจายตลอดช่วงเวลาที่ทำการศึกษาและไม่อยู่ในช่วงเดือนใดเดือนหนึ่ง วิธีการนี้จะช่วยให้ได้ตัวอย่างหนังสือพิมพ์ที่มีการเสนอเนื้อหาใกล้เคียงกับสภาพที่เป็นจริงในการรายงานเหตุการณ์ของสังคมที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง วิธีการสุ่มตัวอย่างของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยทั้ง 6 ชื่อฉบับที่นำมาวิเคราะห์เนื้อหาทำให้ได้จำนวนหนังสือพิมพ์ชื่อละ 25 ฉบับ รวมหนังสือพิมพ์ทั้งหมด เป็นจำนวน 150 ฉบับ ในวัน เดือน ปี ต่าง ๆ เพื่อทำการศึกษาดังต่อไปนี้

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2. แสดงการเลือกตัวอย่างฉบับของแต่ละชื่อหนังสือพิมพ์ ที่ใช้ในการศึกษา

เดือน ปี	วัน และวันที่						
	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์	อาทิตย์
มกราคม 2533	1	16					
กุมภาพันธ์ 2533			7	15			
มีนาคม 2533					2	17	
เมษายน 2533	16						1
พฤษภาคม 2533		1	16				
มิถุนายน 2533			6	21	29		
กรกฎาคม 2533						7	15
สิงหาคม 2533	6	21					
กันยายน 2533			5	20			
ตุลาคม 2533					5	20	
พฤศจิกายน 2533	19						4
ธันวาคม 2533		4	18				

หมายเหตุ ตัวเลขในตารางคือวันที่ของหนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ชื่อฉบับ ในแต่ละเดือนที่ถูกเลือกเป็นตัวอย่างในการศึกษา

วิธีการวิเคราะห์

การจำแนกเนื้อหา ในการวิเคราะห์เนื้อหาข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยจำแนกโดยวิธีต่าง ๆ ต่อไปนี้

ก. จำแนกตามประเภทของข่าว มี 19 ประเภทดังนี้

1. ข่าวการเมือง หมายถึงเรื่องราวที่ประกอบไปด้วยรายละเอียดและข้อเท็จจริงของข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐบาลข่าวเกี่ยวกับพรรคการเมืองทั้งฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้าน การทำงานของรัฐได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ รวมทั้งความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทางการเมือง และการปกครอง พรรคการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตลอดจนกิจกรรมเกี่ยวกับบุคคลและพรรคการเมืองทุกระดับ ที่สำคัญต้องเป็นข่าวที่มีความสำคัญต่อคนทั้งประเทศ ผลกระทบของข่าวมีในระดับกว้าง ต้องเป็นข่าวที่ได้รับความสนใจจากคนทั้งประเทศและยังมีความหมายถึง เรื่องราวที่มีรายละเอียดของเนื้อหาและข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับข่าวที่มีความสำคัญหรือมีผลกระทบต่อประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งเป็นส่วนใหญ่ รวมทั้งบุคคลที่เป็นข่าว เนื้อหาของข่าวก็เกี่ยวข้องกันท้องถิ่นนั้น เช่น ข่าวการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น การออกเทศบัญญัติ ข่าวเทศบาล การเปลี่ยนแปลงโยกย้าย การเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ภารกิจผู้ว่าราชการจังหวัด กิจกรรมนักการเมืองต่อประชาชนในท้องถิ่น เป็นต้น

2. ข่าวต่างประเทศ หมายถึง ข่าวที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ความเคลื่อนไหวทางการเมือง เศรษฐกิจ และ สังคมของต่างประเทศ รวมทั้งข่าวเกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศ เป็นต้น

3. ข่าวการศึกษา หมายถึง เรื่องราวที่มีเนื้อหาและรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับระบบการทำงานของสถาบันการศึกษาทุกระดับ ทั้งภาค รัฐบาลและเอกชน การรายงานความเคลื่อนไหวในวงการศึกษาในทุก ๆ ด้าน ทุกสาขาวิชาและ กิจกรรมเกี่ยวกับการศึกษา ตลอดจนบุคคลที่ประกอบกิจกรรมเกี่ยวกับการศึกษา

4. ข่าวอาชญากรรมและข่าวโรงพัก หมายถึง เรื่องราวที่มีเนื้อหาและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ อาชญากรรมทุกประเภท รวมทั้งเรื่องราวที่เกี่ยวกับการกระทำผิดทางอาญาซึ่งอาจมีความรุนแรง (Violence) หรือไม่มีความรุนแรงก็ตาม ทั้งนี้รวมตลอดถึงเรื่องราวอันเกี่ยวกับการกระทำซึ่งอาจไม่เป็นความผิดทางอาญา แต่เป็นสิ่งอันไม่ควรปฏิบัติตามหลักศีลธรรมและจรรยาอันงามของสังคม

5. ข่าวสังคมและบุคคล หมายถึง เรื่องราวที่มีเนื้อหาและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบุคคลทุกประเภทที่มีความเด่นชัดในสังคม ส่วนมากจะเป็นข่าวกิจกรรมที่หรูหราในสังคม เช่น ข่าวการเลี้ยงต้อนรับ การเลี้ยงส่ง การจัดปาร์ตี้ การจัดกาแสดง การจัดกิจกรรมเพื่อเฉลิมฉลองบุคคลสำคัญ การจัดงานเพื่อขอรับบริจาคเพื่อสาธารณกุศล เป็นต้น

6. ข่าวกีฬา หมายถึง เรื่องราวเนื้อหาข่าวสารที่ส่วนใหญ่จะเป็นการรายงานข่าวผลของการแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ นอกจากนั้นยังเสนอเรื่องอันเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของการแข่งขัน สถิติการแข่งขัน การทำนายผลการแข่งขันล่วงหน้า การฝึกซ้อมก่อนการแข่งขัน กิจกรรมในการกีฬา และข่าวความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับวงการกีฬาทุกประเภท

7. ข่าวศิลปะและบันเทิง หมายถึง เรื่องราวเนื้อหาที่มักจะเกี่ยวข้องกับ การรายงานข่าวดาราที่เกี่ยวข้องกับวงการศิลปะและบันเทิงในทุกประเภท เช่น ภาพยนตร์ โทรทัศน์ ดนตรี การละคร การแสดงทางศิลปะทุกประเภท หนังสือ ฯลฯ โดยทั่วไปมีแนวโน้มที่จะเสนอข่าวความเคลื่อนไหวในวงการดังกล่าว นอกจากนั้นยังรวมทั้งเนื้อหาสาระของข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่อยู่ในวงการศิลปะและบันเทิงทุกประเภทด้วย

8. ข่าวราชสำนัก หมายถึง เรื่องราวที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ชั้นสูงทุกพระองค์ รวมทั้งประกาศจากพระราชสำนักในเรื่องอื่น ๆ ที่ต้องการแจ้งให้ประชาชนได้ทราบ

9. ข่าวอุบัติเหตุและภัยพิบัติ หมายถึง เรื่องราวที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอุบัติเหตุและภัยพิบัติและเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความสูญเสีย และผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินทั้งมากและน้อย เช่น ข่าวอุบัติเหตุรถไฟตกราง เครื่องบินตก ตึกถล่มทับคนงาน แก๊สระเบิด หรือข่าวภัยพิบัติ แผ่นดินไหว น้ำท่วม โรคระบาด เป็นต้น

10. ข่าวเกษตรและอุตสาหกรรม หมายถึง ข่าวการรายงานเนื้อหาที่เกี่ยวข้องในเรื่องทางการเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม เช่น การผลิตอาหาร การปรับปรุงวิธีการเพาะปลูก การปรับปรุงพันธุ์ เครื่องมือในด้านการเกษตรหรืออุตสาหกรรม ระดับราคาสินค้าเกษตร อุตสาหกรรม

11. ข่าวการแพทย์และสาธารณสุข หมายถึง เรื่องราวที่มีเนื้อหาที่ให้รายละเอียดหรือเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับ สุขภาพของประชาชน การรักษาพยาบาลและการป้องกันโรคร้ายต่าง ๆ การควบคุมโรคติดต่อ การค้นคว้าด้านยารักษาโรครวมทั้งการรณรงค์ต่อต้านในเรื่องที่เกี่ยวกับอนามัยและความเป็นอยู่ การรณรงค์สุขภาพระดับประเทศ

12. ข่าววิทยาศาสตร์เทคโนโลยี หมายถึง เรื่องราวที่มีเนื้อหาที่ให้ความรู้หรือผลิตผลใหม่ ๆ การค้นพบหรือการประดิษฐ์สิ่งใหม่ ๆ การนำเอาความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์มาใช้ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งข่าวการแข่งขันทางเทคโนโลยี การสื่อสารโทรคมนาคม

13. ข่าวทหารและการสงคราม หมายถึง ข่าวการรายงานความเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ ของวงการทหารหรือกิจกรรมทางการทหาร การโยกย้าย เลื่อนตำแหน่ง การปฏิบัติการทางจิตวิทยา การให้ความช่วยเหลือประชาชนการต่อสู้ป้องกันประเทศ

14. ข่าววัฒนธรรมและการศึกษา หมายถึง เรื่องราวที่มีเนื้อหาและรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวทางวัฒนธรรมและศาสนา ได้แก่การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างชาติ งานรื่นเริงตามเทศกาลที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติ กิจกรรมที่จัดขึ้นเป็นประเพณีหรือพิธีกรรมทางศาสนา เป็นต้น

15. ข่าวสิ่งแวดล้อม หมายถึง ข่าวการรายงานเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อประชาชนส่วนใหญ่ในสังคม เช่นการรณรงค์รักษาความสะอาด การป้องกันสภาวะสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในสังคม มลภาวะต่าง ๆ ที่เกิดจากสิ่งแวดล้อม การป้องกันสภาวะแวดล้อมเป็นพิษ การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

16. ข่าวเพื่อการพัฒนา หมายถึง ข่าวที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาระดับชาติหรือระดับเอกชนและอาจเป็นไปในระดับระหว่างประเทศ เนื้อหาสาระของข่าวจะเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทั้งในด้านการเมืองและเศรษฐกิจ ในที่นี้อาจรวมถึงข่าวพัฒนาทางการเกษตร อุตสาหกรรม การพัฒนาทางการศึกษาและวิทยาศาสตร์ ข่าวการพัฒนาการปกครอง การพัฒนาเมืองหลวงหรือชนบท เป็นต้น

17. ข่าวเศรษฐกิจ หมายถึง เรื่องราวที่มีรายละเอียดของเนื้อหาและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศ รวมตลอดถึงข่าวเกี่ยวกับการเงิน การธนาคาร การซื้อขายหุ้น อัตราส่วนลดและอัตราดอกเบี้ยสินเชื่อ ความก้าวหน้าและบริการด้านต่าง ๆ ของธนาคาร หรือเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับการค้าการประกอบการทางเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม สินค้าอุปโภคและบริโภค รายได้ส่วนบุคคลและรายได้ประชาชาติ การประกอบอาชีพ ตลอดจนข่าวที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่อยู่ในอาชีพต่าง ๆ และยังมีความหมายถึงเรื่องราวที่มีรายละเอียดของเนื้อหา และข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ทางด้านเศรษฐกิจในระดับท้องถิ่น เช่น กิจกรรมทางเศรษฐกิจ ค่าครองชีพ ระดับราคาสินค้าในตลาดภูมิภาค

18. ข่าวพยากรณ์อากาศ หมายถึง การรายงานข่าวที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการคาดการณ์สภาวะของคืนฟ้าอากาศทั่วประเทศ เช่น การรายงานปริมาณน้ำฝน อุณหภูมิ ความชื้นของอากาศ ความกดอากาศ ระดับน้ำขึ้นน้ำลง พายุ เป็นต้น

19. ข่าวแรงงาน หมายถึง การรายงานข่าวที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับด้านการใช้แรงงาน การจ้างงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งปัญหาด้านแรงงานต่าง ๆ เช่น การเอารัดเอาเปรียบแรงงาน การหลอกหลวงคนงานไปทำงานต่างประเทศ การใช้แรงงานเด็ก เป็นต้น

ข. จำแนกตามลักษณะเนื้อหาข่าว

นอกจากการจำแนกเนื้อหาข่าวทั้ง 19 ประเภทดังกล่าวแล้ว ยังมีการจำแนกเนื้อหาตามแนวคิดของ วิลเบอร์ ชรามม์² (Wilbur Schramm 1949 : 288) ซึ่งจำแนกตามลักษณะเนื้อหาข่าวที่ให้ผลตอบแทน (Reward) แก่ผู้อ่านจากการอ่านหนังสือพิมพ์หรือตามสาระประโยชน์ของเนื้อหาซึ่งผู้อ่านพึงได้รับ โดยแยกประเภท เนื้อหาข่าวได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. ข่าวหนัก (Hard News) เป็นข่าวที่ให้ความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์แก่ผู้อ่าน จะมีผลให้ความรู้สึกพอใจแก่ผู้อ่านในระยะยาว (Dalayed Reward News) เป็นความรู้สึกตอบสนองที่คงทนถาวรข่าวที่มีเนื้อหาในลักษณะดังกล่าว ได้แก่

- 1.1 ข่าวการเมือง
- 1.2 ข่าวต่างประเทศ
- 1.3 ข่าวเศรษฐกิจ
- 1.4 ข่าวการศึกษาวัฒนธรรม
- 1.5 ข่าววิทยาศาสตร์เทคโนโลยี
- 1.6 ข่าวการแพทย์และสาธารณสุข
- 1.7 ข่าวการทหารและสงคราม
- 1.8 ข่าวเพื่อการพัฒนา
- 1.9 ข่าวสิ่งแวดล้อม
- 1.10 ข่าวแรงงาน

² Ray Eldon Hiebert, Donald F. Ungurait & Thomas W. Bohn , Mass Media an Introduction to Moders Communication, (N.Y.: David Mckey Company, Inc. 1975) pp. 364 - 347.

2. ข่าวเบา (Soft News) ได้แก่ข่าวประเภทที่มีเนื้อหาสาระที่ก่อให้เกิดความพอใจแก่ผู้อ่านทันทีภายหลังจากการอ่าน (Immediate Reward news) ไม่ว่าจะเป็นความรู้สึกโกรธ โศกเศร้า เสียใจ ตื่นเต้น หวาดเสียว ข่าวที่ให้ความสนุกสนาน คี๊ใจ ประทับใจ ข่าวที่มีเนื้อหาในลักษณะดังกล่าวได้แก่

- 2.1 ข่าวสังคมและบุคคล
- 2.2 ข่าวกีฬา
- 2.3 ข่าวศิลปและบันเทิง
- 2.4 ข่าวอาชญากรรมและข่าวโรงพัก
- 2.5 ข่าวอุบัติเหตุและภัยพิบัติ
- 2.6 ข่าวพยากรณ์อากาศ
- 2.7 ข่าวราชสำนัก

ทั้งนี้โดยพิจารณาถึงการนำเสนอ ประกอบด้วยว่ามุ่งให้ความรู้ ความคิดหรือให้ความบันเทิงเป็นสำคัญ ถ้ามุ่งให้ความบันเทิงเป็นสำคัญก็จะพิจารณาเป็นข่าวเบา

ค. การจำแนกตามคุณค่าของข่าว

นอกจากการจำแนกเนื้อหาข่าวที่คำนึงถึงลักษณะของเนื้อหาสาระแล้ว ยังทำการจำแนกเนื้อหาข่าวโดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์ การประเมินคุณค่าของความเป็นข่าว (News Values) ดังนี้

1. ความรวดเร็วความใหม่สดและทันสมัย (Immediacy & Timeliness) ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการแรกในการพิจารณาคุณค่าของข่าว เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นสด ๆ ร้อน ๆ และได้รับการตีพิมพ์เสนอต่อผู้อ่านอย่างทันทีที่มักจะได้รับพิจารณาว่ามีคุณค่าทางข่าวสูง เหตุการณ์ที่มีคุณค่าทางข่าวสูงจะต้องมีความสดในรายงานข่าวและข่าวนั้นมักจะเป็นข่าวเหตุการณ์ปัจจุบัน (Current Event) เช่น ข่าวคนยิงกันตายเมื่อเช้านี้ ย่อมสร้างความสนใจว่าการยิงการตายเมื่อวานนี้ แต่เรื่องที่เกิดขึ้นมาแล้วแต่เพิ่งการค้นพบ

หรือเผยแพร่เพื่อนำเสนอ ก็ถือว่ามีความเป็นข่าวได้เช่นกัน เช่น ข่าวการค้นพบแหล่งอารยธรรมโบราณที่จังหวัดนครปฐม

2. ความใกล้ชิด (Proximity) เป็นคุณลักษณะอีกอย่างหนึ่งที่สามารถนำมาวัดคุณค่าของความเป็นข่าวได้อย่างดี โดยธรรมชาติของมนุษย์จะสนใจสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวเขามากที่สุด ซึ่งความใกล้ชิดของข่าวจะมีทั้งทางกายภาพและทางจิตใจ เหตุการณ์ใดที่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องใกล้ชิดกับตัวผู้อ่าน เช่น ครอบครัว มิตรสหาย หรือเพื่อนบ้าน ย่อมมีคุณค่าทางข่าวสูง เป็นที่สนใจของผู้อ่านมากกว่าเหตุการณ์อื่นที่เกิดห่างไกลออกไป ข่าวเหตุการณ์การสู้รบในตะวันออกกลางก็อาจมีส่วนที่ทำให้เกิดความรู้สึกทางจิตวิทยา ว่าใกล้ชิดต่อคนไทยจำนวนหนึ่งที่ทำให้ความสนใจ ใ้แก่คนไทยที่มีญาติพี่น้องไปทำงานในตะวันออกกลาง เป็นต้น

3. ความเด่น (Prominence) เป็นอีกคุณลักษณะหนึ่งในการพิจารณาคุณค่าข่าวความเด่นครอบคลุมถึงความเด่นของบุคคล สถานที่หรือเวลาซึ่งสำคัญ และเป็นที่ยุ้จักสนใจของทั่วไป เช่น สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ลงนามทรงเกี่ยวข่าว นายกรัฐมนตรี สิ้นลัมขณะตึกลอฟี การประท้วงการสร้างเขื่อนน้ำโจน เป็นต้น

4. ความแปลกประหลาด (Oddity) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและมีความผิดปกติหรือหันเหไปจากธรรมดา หรือผิดไปจากธรรมชาติย่อมมีคุณค่าของความเป็นข่าวมากกว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามปกติธรรมดา เช่น ข่าวการคลอดลูกแฝดห้า เป็นต้น

5. ความสนใจของมนุษย์ (Human Interest) เป็นส่วนสร้างความสัมพันธ์ทางอารมณ์หรือจิตใจเกี่ยวเนื่องกับความเป็นอยู่ของผู้อ่าน กล่าวคือ เหตุการณ์ที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกร่วมทางอารมณ์ไปกับบุคคลในข่าว หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น มีความรู้สึกเห็นใจ เข้าใจอยากช่วยเหลือ นอกจากนั้นข่าวประเภทนี้สามารถทำให้เกิดความรู้สึก ความกลัว ความหวาดระแวง คี้นคั่น สนุกสนาน เช่น ข่าวการช่วยเหลือผู้ประสบเคราะห์รถแก๊สระเบิด

6. ความขัดแย้ง (Conflict) เหตุการณ์ข้อเท็จจริงใดที่นำไปสู่หรือเกี่ยวข้องกับ ความขัดแย้งจะได้รับความสนใจเลือกให้เป็นข่าว เรื่องราวความขัดแย้งไม่ว่าจะเป็นเรื่องความคิดเห็นที่ไม่ตรงกัน ผลประโยชน์ที่ขัดกัน รวมถึงการแข่งขัน การต่อสู้ ผู้อ่านจะสนใจติดตามอ่านจนถึงที่สุด เช่น ข่าวการขัดแย้งระหว่างพรรคการเมือง

7. ความมีเงื่อนงำ (Suspense) เหตุการณ์ใดก็ตามที่เกิดขึ้นแล้วยังไม่สามารถจะคลี่คลายหรือเสาะหาต้นเหตุที่แท้จริงได้ ชาวลักษณะนี้จะเป็นข่าวเกี่ยวกับการสืบสวน การฆาตกรรม การจี้ ปล้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นเรื่องลึกลับ ซับซ้อน เรื่องเงื่อนงำบางเรื่องก็ให้ความน่าสนใจสูง ถ้าเรื่องนั้นมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน เช่น ข่าวเกี่ยวกับไอ้โม่ก่อนการจลาจล หรือข่าวกลโกงค้าข้ามชาติ เป็นต้น

8. ผลกระทบต่อเนื้อหรือผลที่ตามมา (Consequence) ผลกระทบของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแก่ประชาชนก็จัดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญเพื่อเป็นการชี้ว่าข่าวนั้นความได้รับความสนใจกว้างขวางแค่ไหน เช่น ข่าวการขึ้นราคาสินค้า การขึ้นภาษี การปรับค่าแรงงานใหม่ การทดลองระเบิดนิวเคลียร์ เป็นต้น

9. ความก้าวหน้า (Progress) เหตุการณ์อะไรก็ตามที่เกี่ยวกับความเจริญก้าวหน้าในสังคม วิทยาการ การศึกษา ย่อมมีผลต่อความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งสิ้น ดังนั้นในการประเมินคุณค่าข่าวองค์ประกอบนี้จึงควรได้รับการพิจารณาเป็นอย่างยิ่ง เช่น การค้นพบวิธีการรักษาโรคมะเร็ง การเปิดมหาวิทยาลัยนานาชาติในประเทศไทย เป็นต้น

10. เรื่องเกี่ยวกับเพศ (Sex) เหตุการณ์ข้อเท็จจริงใดที่เกี่ยวข้องกับความรักหรือเพศ มักจะเป็นที่สนใจของประชาชนเพราะเหตุผลทางธรรมชาติที่ว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องของชีวิตมนุษย์ชาติและเรื่องเพศเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวอยู่แล้ว ความฉีกปกติ พฤติกรรมหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับเพศหญิงหรือชาย มักได้รับความสนใจและมีคุณค่าทางข่าวเสมอ เช่น การประกวดนางสาวไทย หมู่เกย์ถูกฆ่าเปลือย นักศึกษาสาวถูกข่มขืน สาวทอมระเบิดสมองสาวคนรัก พระเอกหนุ่มจูมือนางเอกสาวจดทะเบียน เป็นต้น

ง. จำแนกตามลักษณะเนื้อหาในค่านิยมด้านร้าย

นอกจากคุณลักษณะดังกล่าวมาแล้วทั้ง 10 ข้อ ที่ถือเป็นหลักเกณฑ์ในการประเมินคุณค่าข่าว การนำเสนอข่าวในเชิงลบ (Negativism News) ยังจัดว่าเป็น

ปัจจัยหนึ่งในการตัดสินใจคัดเลือกข่าวและประเมินคุณค่าข่าวอีกด้วย³ (Jack B. Haskins & M. Mark Miller 1984 : 184) การวิเคราะห์เนื้อหาครั้งนี้ยังแบ่งประเภทของข่าวเป็น 2 ประเภทดังนี้

1. ข่าวเชิงลบ (Negative News) หมายถึง เรื่องราวที่มีเนื้อหาของข่าว โดยที่เนื้อหาของข่าวมีความเป็นลบหรือเรื่องในด้านร้าย หรือเรื่องที่ทำให้ความรู้สึกที่ไม่ดีต่อเหตุการณ์ สถานที่ หรือบุคคล ความไม่น่าชื่นชมหรือความเสียหายแห่งข่าวสาร เช่น ข่าวสงคราม ข่าวความขัดแย้งระดับประเทศ ข่าวความเสียหายหรือหายนะของบุคคล ปัญหาความเดือดร้อน เป็นตัวอย่างของข่าวที่ถูกจัดให้อยู่ในจำพวกข่าวที่เป็นลบ

2. ข่าวเชิงบวก (Positive News) หมายถึง ข่าวลักษณะอื่น ๆ ที่ไม่ได้เห็นเรื่องราวในเชิงลบหรือเรื่องราวในด้านร้าย แต่จะเป็นข่าวที่มีเนื้อหาสาระในด้านบวก หรือเป็นเรื่องที่ทำให้ความรู้สึกที่ดีต่อเหตุการณ์ที่เป็นข่าวรวมทั้งสถานที่และบุคคลในข่าวนั้นด้วย เช่น ข่าวการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในเรื่องการพยุกราคาพืชผล ข่าวการปรับอัตราเงินเดือนสูงขึ้น เป็นต้น

หน่วยในการวัด

1. การวิเคราะห์ประเภทเนื้อหาข่าว ข่าวเชิงลบและข่าวเชิงบวก ข่าวหนักและข่าวเบา นับหน่วยเป็นจำนวนรายชิ้น
2. คุณค่าของความเป็นข่าว นับหน่วยในการวัดโดยพิจารณาสาระของเนื้อหา (Themes) ว่าแต่ละข่าวมีคุณค่าหรือองค์ประกอบด้านใดเป็นสำคัญแล้วนับหน่วยเป็นรายชิ้นเช่นกัน

³ Jack B. Haskins & M. Mark Miller * The Effectts of Bad News and Good News on a Newspaper's Image, Journalism Quarterly, 61 : 3 -13, 1984 ,P.184

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบวิเคราะห์เนื้อหา

การทดสอบ การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) อาศัยหลักการคำนวณของ Holsti 4. โดยผู้วิเคราะห์แต่ละคนรวม 3 คน จะอ่านหนังสือพิมพ์ที่สุ่มตัวอย่างเพื่อทดสอบ เป็นจำนวน 30 ฉบับแล้วทำการวิเคราะห์จำแนกเนื้อหาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพื่อทดสอบว่ามีความเห็นตรงกันกี่ครั้ง โดยถือว่าถ้าวิเคราะห์เหมือนกันตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ถือว่ามีความเห็นตรงกัน

สูตรหาความเชื่อมั่น	R -	$\frac{3 (C1, C2, C3,)}{C1+C2+C3}$
เมื่อ C1, 2, 3,	-	จำนวนครั้งที่ผู้ลงรหัส 2 คนมีความเห็นเหมือนกัน
C1+C2+C3	-	จำนวนครั้งรวมกันทั้งหมดที่มีผู้ลงรหัสทั้ง 3 คน พิจารณา

ค่าที่ได้จากการพิจารณาไม่ควรต่ำกว่า 0.75 จึงจะถือว่ามีความเชื่อมั่น

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้นับความจากที่หนังสือพิมพ์รายวันแต่ละประเภท จำนวน 30 ฉบับ มีข่าวหน้าหนึ่ง 950 ข่าว โดยการทดสอบความเชื่อมั่นในการวิเคราะห์ประเภทของข่าว ได้ใช้ความถี่ในเรื่องประเภทของข่าว สุ่มข่าวประเภทต่าง ๆ จำนวน 50 ข่าว จากจำนวนข่าวทั้งหมด 950 ข่าว ซึ่งเป็นรายเรื่องที่ใช้ในการศึกษา ดังนั้นจำนวนรายเรื่องทั้งหมดที่ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิเคราะห์อีก 2 คนรวมกัน จึงเท่ากับ 150 ครั้ง ผลที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหาโดยการนับความถี่ประเภทของข่าวที่นำเสนอจริงในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ ได้ตรงกัน 43 ครั้ง ดังนั้นจำนวนความถี่ของประเภทของข่าวที่ทั้ง 3 คนมีความเห็นในประเภทของข่าวตรงกัน รวมได้ เท่ากับ 129 ครั้ง นำมาแทนค่าลงในสูตร

⁴ Roger D. Wimmer, Joseph R. Domnick ; Mass media Research an Introduction Second Edition (Belmont California : Wadsworth Publishing Company , 1987)

$$\begin{array}{rcl}
 3 (C_1, C_2, C_3) & - & 3 (43) \\
 C_1 + C_2 + C_3 & - & 50 + 50 + 50 \\
 \\
 R & - & \frac{3 (43)}{50 + 50 + 50} \\
 & - & \frac{129}{150} \\
 & - & 0.86
 \end{array}$$

ในการวิเคราะห์เนื้อหาจากหนังสือพิมพ์ตัวอย่าง ค่าความเชื่อมั่น (R) มีค่าที่ได้เท่ากับ 0.86 ถือว่ามีความเชื่อมั่นตามเกณฑ์ของ Holsti

การทดสอบความเชื่อมั่นประเด็นหรือคุณค่าของข่าวจากที่หนังสือพิมพ์รายวัน แต่ละประเภทจำนวน 30 ฉบับ มีข่าวหน้าหนึ่ง 950 ข่าว โดยใช้ความถี่ในเรื่องประเด็นของข่าว สุ่มข่าวประเด็นต่าง ๆ จำนวน 45 ครั้ง จากข่าวทั้งหมด 950 ข่าว ซึ่งเป็นรายเรื่องที่ใช้ในการศึกษา ดังนั้นจำนวนรายเรื่องทั้งหมดที่ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิเคราะห์อีก 2 คนรวมกัน จึงเท่ากับ 135 ครั้ง ผลที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหาโดยการนับความถี่ประเด็นของข่าวที่นำเสนอจริงในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ได้ตรงกัน 39 ครั้ง ดังนั้นจำนวนความถี่ของประเด็นของข่าวที่ทั้ง 3 คนมีความเห็นตรงกัน รวมได้ เท่ากับ 1 ครั้ง นำมาแทนค่าลงในสูตร

$$\begin{array}{rcl}
 3 (C_1, C_2, C_3) & - & 3 (39) \\
 C_1 + C_2 + C_3 & - & 45 + 45 + 45 \\
 \\
 R & - & \frac{3 (39)}{45 + 45 + 45} \\
 & - & \frac{117}{135} \\
 & - & 0.86
 \end{array}$$

ในการวิเคราะห์เนื้อหาจากหนังสือพิมพ์ตัวอย่าง ค่าความเชื่อมั่น (R) มีค่าที่ได้เท่ากับ 0.86 ถือว่ามีความเชื่อมั่นตามเกณฑ์ของ Holsti

การทดสอบความเชื่อมั่นของข่าวในเชิงลบและบวก จากที่หนังสือพิมพ์รายวันแต่ละประเภทจำนวน 30 ฉบับ มีข่าวหน้าหนึ่ง 950 ข่าว โดยใช้ความถี่ในเรื่องประเด็นของข่าว สุ่มข่าวประเด็นต่าง ๆ จำนวน 35 ครั้ง จากข่าวทั้งหมด 950 ข่าว ซึ่งเป็นรายละเอียดที่ใช้ในการศึกษา ดังนั้นจำนวนรายละเอียดทั้งหมดที่ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิเคราะห์อีก 2 คนรวมกัน จึงเท่ากับ 105 ครั้ง ผลที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหาโดยการนับความถี่ประเด็นของข่าวที่นำเสนอจริงในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ได้ตรงกัน 28 ครั้ง ดังนั้นจำนวนความถี่ของประเด็นของข่าวที่ทั้ง 3 คนมีความเห็นตรงกัน รวมได้ เท่ากับ 1 ครั้ง นำมาแทนค่าลงในสูตร

$$\begin{array}{rcl}
 3 (C_1, C_2, C_3) & - & 3 (28) \\
 C_1 + C_2 + C_3 & - & 35 + 35 + 35 \\
 R & - & \frac{3 (28)}{35 + 35 + 35} \\
 & - & \frac{84}{105} \\
 & - & 0.80
 \end{array}$$

ในการวิเคราะห์เนื้อหาจากหนังสือพิมพ์ตัวอย่าง ค่าความเชื่อมั่น (R) มีค่าที่ได้เท่ากับ 0.80 ถือว่ามีความเชื่อมั่นตามเกณฑ์ของ Holsti

การทดสอบความเชื่อมั่นข่าวหนักและข่าวเบา จากที่หนังสือพิมพ์รายวันแต่ละประเภทจำนวน 30 ฉบับ มีข่าวหน้าหนึ่ง 950 ข่าว โดยใช้ความถี่ในเรื่องประเด็นของข่าว สุ่มข่าวประเด็นต่าง ๆ จำนวน 40 ครั้ง จากข่าวทั้งหมด 950 ข่าว ซึ่งเป็นรายละเอียดที่ใช้ในการศึกษา ดังนั้นจำนวนรายละเอียดทั้งหมดที่ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิเคราะห์อีก 2 คนรวมกัน จึงเท่ากับ 120 ครั้ง ผลที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหาโดยการนับความถี่ประเด็นของข่าวที่นำ

เสนอจริงในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ได้ตรงกัน 35 ครั้ง ดังนั้นจำนวนความถี่ของประเด็นของข่าวที่ทั้ง 3 คนมีความเห็นตรงกัน รวมได้ เท่ากับ 1 ครั้ง นำมาแทนค่าลงในสูตร

$$\begin{aligned}
 3 (C_1, C_2, C_3) & - 3 (35) \\
 C_1 + C_2 + C_3 & - 45 + 45 + 45 \\
 R & - \frac{3 (35)}{45 + 45 + 45} \\
 & - \frac{105}{135} \\
 & - 0.77
 \end{aligned}$$

ในการวิเคราะห์เนื้อหาจากหนังสือพิมพ์ตัวอย่าง ค่าความเชื่อมั่น (R) มีค่าที่ได้เท่ากับ 0.77 ถือว่ามีความเชื่อมั่นตามเกณฑ์ของ Holsti

การสัมภาษณ์ บรรณาธิการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรคือ ผู้ที่ทำหน้าที่ในการคัดเลือกข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยทุกคน กลุ่มตัวอย่างที่เลือกศึกษาครั้งนี้คือ บรรณาธิการ บรรณาธิการบริหาร หรือหัวหน้ากองบรรณาธิการ หัวหน้าข่าว และบรรณาธิการอาวุโส รายละเอียดกลุ่มตัวอย่างที่จะสัมภาษณ์มีดังนี้

1. กลุ่มบรรณาธิการและหัวหน้าข่าว มีดังนี้

1.1 จากหนังสือพิมพ์ประเภทเชิงคุณภาพ ได้แก่ หนังสือพิมพ์สยามรัฐ จำนวน 5 คน และหนังสือพิมพ์มติชน จำนวน 7 คน (บรรณาธิการอาวุโส จากสยามรัฐ 2 คน มติชน 1 คน)

1.2 จากหนังสือพิมพ์ประเภทเชิงปริมาณ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ จำนวน 6 คน และ หนังสือพิมพ์เคลิวิสต์ จำนวน 5 คน (บรรณาธิการอาวุโส จากไทยรัฐ 2 คน เคลิวิสต์ 2 คน)

1.3 จากหนังสือพิมพ์ทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ได้แก่ หนังสือพิมพ์บ้านเมืองจำนวน 6 คน และหนังสือพิมพ์แนวหน้า จำนวน 5 คน (บรรณาธิการอาวุโส บ้านเมือง 2 คน แนวหน้า 2 คน)

ในการคัดเลือกบรรณาธิการบริหารข่าวหรือหัวหน้าข่าวผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ ดังนี้ คือ

1. ต้องสังกัดหนังสือพิมพ์รายวันฉบับที่ทำการศึกษา
2. ระยะเวลาการปฏิบัติงานในที่ในตำแหน่ง บรรณาธิการบริหารข่าว หรือหัวหน้าข่าว ไม่ต่ำกว่า 1 ปี

2. กลุ่มบรรณาธิการอาวุโส ที่มีบทบาทให้คำปรึกษาหรือแนะนำในการตัดสินใจในการคัดเลือกข่าวนั้น ได้กำหนดบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและเคยมีประสบการณ์ในหน้าที่ บรรณาธิการ หรือหัวหน้าข่าว 9 คน จากหนังสือพิมพ์ สยามรัฐ มติชน ไทยรัฐ เคลิวิสต์ แนวหน้าและบ้านเมือง

การเก็บข้อมูล

ทำการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของ บรรณาธิการ และหัวหน้าข่าว ณ สำนักงานของหนังสือพิมพ์ที่ใช้ในการศึกษา โดยผู้วิจัยนัดหมายและทำหน้าที่สัมภาษณ์ด้วยตัวเองในระหว่างวันที่ 1 มีนาคม 2534 ถึง วันที่ 31 มีนาคม 2534 ในการสัมภาษณ์ใช้เวลาโดยเฉลี่ยคนละประมาณ 45 นาที ถึง หนึ่งชั่วโมง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

การเก็บข้อมูลจากบรรณาธิการได้ใช้แบบสัมภาษณ์ซึ่งสร้างขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการคัดเลือกข่าวหน้าหนึ่ง

แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย

- ตอนที่ 1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์
- ตอนที่ 2. แนวทางการคัดเลือกข่าว เพื่อนำเสนอในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์
- ตอนที่ 3. รูปแบบและแนวโน้มในการปฏิบัติหน้าที่ " นายประจักษ์ข่าวสาร " ในอนาคต

การทดสอบเครื่องมือ

นำแบบสัมภาษณ์ไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญทางด้านงานหนังสือพิมพ์ แล้วทำการทดสอบกับบรรณาธิการและหัวหน้าข่าวหนังสือพิมพ์ฉบับที่ไม่ได้ศึกษา จำนวน 5 คน แล้วนำข้อบกพร่องมาแก้ไขทั้งนี้เพื่อให้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือวัดได้ในสิ่งที่ต้องการวัด

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติมีดังนี้

1. ข้อมูลทางด้านสภาพส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละของแต่ละรายการ
2. ข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นของบรรณาธิการบริหารข่าว และหัวหน้าข่าว เกี่ยวกับเนื้อหาข่าวและการคัดเลือกข่าวหน้าหนึ่ง วิเคราะห์เป็น 3 ส่วนดังนี้
 - 2.1 แนวทางต่อการคัดเลือกข่าวนำเสนอในหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์
 - 2.2 ความคิดเห็นต่อแนวทางในการตัดสินใจคัดเลือกข่าว
 - 2.3 รูปแบบและแนวโน้มในการปฏิบัติหน้าที่นายประจักษ์ข่าวสารในอนาคต

3. ข้อมูลจากการวิเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์โดยนับหน่วยเป็นจำนวนรายชิ้นของการจำแนกเนื้อหาข่าวตาม ประเภทของข่าว ลักษณะเนื้อหาข่าวหนักและข่าวเบา เนื้อหาข่าวในคำนำคดีคำนำร้าย คุณค่าของข่าว

การวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 หนังสือพิมพ์ประเภทเชิงคุณภาพ ประเภทเชิงปริมาณ ประเภทกึ่งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณมีแนวทางในการคัดเลือกข่าวหน้าหนึ่งต่างกัน ในการทดสอบสมมติฐานทางสถิติใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ จำแนกทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) กรณีที่พบว่าแตกต่างกัน ทำการทดสอบความแตกต่างโดยวิธีการของ Scheffe' (F) Test

สมมติฐานที่ 2 หนังสือพิมพ์ประเภทเชิงปริมาณเสนอข่าวที่เป็นเรื่องราวในเชิงลบ (Negativism News) มากกว่าหนังสือพิมพ์รายวันประเภทอื่น ทดสอบโดยใช้ Dif. of proportions (Z) test

สมมติฐานที่ 3 หนังสือพิมพ์ประเภทเชิงคุณภาพมีแนวโน้มที่เสนอ ข่าวหนัก (Hard News) มากกว่าหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยประเภทอื่น ทดสอบโดยใช้ Dif. of proportions (Z) test

สมมติฐานที่ 4 เนื้อหาข่าวที่ได้รับการคัดเลือกเสนอในหน้าหนึ่งมีความสอดคล้องกับแนวทางการพิจารณาคัดเลือกข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันทุกประเภท ทดสอบโดยใช้ Speaman Rank Correlation Coefficient

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ จำแนกทางเดียว (One-Way Analysis of Variance)⁵ สูตร

Source of Variation	df	Sum Of Square	Mean Square	F
Between Groups	k-1	$SSb = \sum_{j=1}^k \frac{T_j^2}{n_j} - \frac{T^2}{N}$	$MSB = \frac{SSb}{k-1}$	$F = \frac{MSb}{MSw}$
Within Groups	N-k	$SSw = SSt - SSb$	$MSw = \frac{SSw}{N-k}$	
Total	N-1	$SSt = \sum_{j=1}^k \sum_{i=1}^{n_j} X_{ij}^2 - \frac{T^2}{N}$		

เมื่อ T_j - ผลรวมของคะแนน n ค่าในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง

$\sum_{j=1}^k \sum_{i=1}^{n_j} X_{ij}^2$ - ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสองทุก ๆ ค่าในกลุ่มตัวอย่าง

n_j - จำนวนคะแนนในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง

k - จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N - จำนวนคะแนนทั้งหมด

T - ผลรวมของคะแนน

T^2

- ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

⁵ ชูศรี วงศ์รัตน์, เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพฯ : 2527

2. การทดสอบความแตกต่าง โดยวิธีการของ Scheffe' (F) Test ⁶

$$\text{สูตร} \quad F = \frac{(X_1 - X_2)^2}{MSw \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right) (k-1)}$$

3. Dif. of proportions (Z) test ⁷

$$\text{สูตร} \quad Z = \frac{(\hat{P}_1 - \hat{P}_2) - (P_1 - P_2)}{\sqrt{\hat{P}(1-\hat{P}) + \hat{P}(1-\hat{P})}}$$

\hat{P}_1 - สัดส่วนที่ 1

\hat{P}_2 - สัดส่วนที่ 2

\hat{P}_1 - สัดส่วนที่ 1 ที่สุ่มมา

\hat{P}_2 - สัดส่วนที่ 2 ที่สุ่มมา

4. การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

$$\text{สูตร} \quad \phi = 1 - \frac{6D}{N(N-1)}$$

N - จำนวนคู่ของข้อมูล

D - ผลต่างของอันดับที่ของข้อมูล

⁶ ชูศรี วงศ์รัตนะ, เรื่องเดียวกัน

⁷ แผนกคณิตศาสตร์, สถิติเบื้องต้น มหาวิทยาลัยกรุงเทพ กรุงเทพฯ : 2531

5. การทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

$$\text{สูตร} \quad t = \frac{\varphi \sqrt{N-2}}{1-\varphi^2}$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย